

> Retouradres Postbus 19530 2500 CM Den Haag

Gemeente Ede
C. Oskamp
Bergstraat 4
6711 DD EDE GLD

C. Oskamp
Jan

Ede	
06 JAN 2015	
Mr.	807939
ROG/RO	
oska	
Kopie aan:	
Gat. bew. n. f.	

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Postbus 19530
2500 CM Den Haag
mijn.rvo.nl

T 088 042 42 42
ffwet@rvo.nl

Onze referentie
Aanvraagnummer
5190014650121

Kenmerk
FF/75C/2014/0473.toek.ct

Bijlagen
2

Datum 6 januari 2015
Betreft Toekenning ontheffing
Ruimtelijke ingrepen

Geachte heer Oskamp,

Naar aanleiding van uw verzoek van 18 november 2014 en de aanvulling hierop van 11 december 2014, geregistreerd onder aanvraagnummer 5190014650121, om een ontheffing als bedoeld in artikel 75 van de Flora- en faunawet te krijgen, deel ik u het volgende mee.

Hierbij ontvangt u de ontheffing die u heeft aangevraagd, van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 11 van de Flora- en faunawet voor zover dit betreft het verstoren van nesten of vaste rust- of verblijfplaatsen van de huismus.

De aanvraag

De aanvraag heeft betrekking op de realisatie van het project "Sloop buurtcentrum Veldhuizen, Katendorst", gelegen in de gemeente Ede. Het project betreft het slopen van een wijkcentrum op plaats te maken voor nieuwbouw. De werkzaamheden bestaan uit het slopen van het wijkcentrum en het verwijderen van groen. Ontheffing wordt gevraagd van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 11 van de Flora- en faunawet voor wat betreft exemplaren van de huismus (*Passer domesticus*), voor de periode van 1 maart 2015 tot en met 29 februari 2020.

Overwegingen

Wettelijk kader

Beschermde soorten

De huismus is een beschermde inheemse diersoort als bedoeld in artikel 4, lid 1, onder b, van de Flora- en faunawet. Voor vogels is alleen ontheffing nodig indien het nest valt onder de bescherming van artikel 11 van de Flora- en faunawet. Hieronder zal dit nader worden toegelicht.

Ontheffing

Op grond van artikel 75, lid 5, van de Flora- en faunawet worden ontheffingen slechts verleend wanneer er geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort. Op grond van artikel 75, lid 6, aanhef en onder c, wordt voor soorten genoemd op de Vogelrichtlijn ontheffing slechts verleend wanneer er, naast de voorwaarde dat geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort, geen andere bevredigende oplossing bestaat en met het oog op andere, bij algemene maatregel van bestuur aan te wijzen, belangen. De belangen waarnaar verwezen wordt, zijn genoemd in artikel 2, lid 3 van het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum
6 januari 2015

Onze referentie
aanvraagnummer
5190014650121

Instandhouding van de huismus

Het nest van een vogel is de plaats of ruimte die een vogel gebruikt voor het leggen en uitbroeden van de eieren en, voor zover het geen nestvlieders betreft, het grootbrengen van de jongen. In de context van artikel 11 van de Flora- en faunawet moet onder nest ook de inhoud en de functionele omgeving daarvan, voor zover het broedsucces van vogels daarvan afhankelijk is, worden begrepen. Daartoe zijn alle activiteiten begrepen die het broedsucces negatief beïnvloeden of teniet doen. Artikel 11 van de Flora- en faunawet is gedurende het broedseizoen van toepassing op alle in gebruik zijnde nesten van vogels. De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat een nieuw nest te maken en gebruiken hun nest niet als vaste rust- of verblijfplaats. Dergelijke nesten voor eenmalig gebruik genieten buiten het broedseizoen niet de bescherming van artikel 11 van de Flora- en faunawet.

Nesten van de huismus vallen ook buiten het broedseizoen onder de definitie van 'vaste rust- of verblijfplaatsen' in artikel 11 van de Flora- en faunawet. Deze nesten zijn daarom, voor zover ze niet permanent verlaten zijn, jaarrond beschermd. Derhalve is, bij overtreding van de verbodsbepalingen, ontheffing nodig van artikel 11 van de Flora- en faunawet met betrekking tot de vaste rust- of verblijfplaatsen van deze soort.

De huismus is in het plangebied aangetroffen. In het te slopen wijkcentrum zijn vijf nesten van de huismus vastgesteld. Het groen in de directe omgeving van het te slopen wijkcentrum heeft een functie als foerageer- en schuilgebied voor de huismus. Aantasting van foerageergebieden is enkel ontheffingsplichtig indien zij van groot belang zijn voor de functionaliteit van de vaste rust- of verblijfplaatsen van de betreffende soort, doordat er onvoldoende alternatieven voorhanden zijn. Door de werkzaamheden kunnen nest- of vaste rust- of verblijfplaatsen van de huismus worden beschadigd, vernield en verstoord.

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de soort tot een minimum te beperken stelt u maatregelen voor zoals beschreven in hoofdstuk 3 van het bij de aanvraag gevoegde rapport "Projectplan flora en fauna Katenhorst 16 te Ede" van 30 oktober 2014. De door u voorgestelde maatregelen zijn in grote lijnen voldoende. Ter aanscherping zijn in de ontheffing echter aanvullende voorschriften opgenomen.

Vooraf zorgt u voor voldoende alternatief dat in kwantiteit en kwaliteit overeenkomt met de huidige functionaliteit van de nest- of vaste rust- of verblijfplaatsen voor de aanwezige populatie van de huismus. Door de sloopwerkzaamheden worden vijf nesten van de huismus en circa 50% van het leefgebied aangetast. U heeft reeds tijdig op vier locaties (binnen 100 meter van de huidige nestplaatsen) kasten opgehangen die plaats bieden voor tien broedparen van de huismus. U dient echter zorg voor te dragen dat de locaties waarop de tijdelijke voorzieningen zijn opgehangen voldoende foerageer- en schuilmogelijkheden beschikbaar zijn voor de aanwezige exemplaren van de huismus. De functionaliteit van de nest- of vaste rust- of verblijfplaatsen van de huismus blijft daarmee gegarandeerd.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum
6 januari 2015

Onze referentie
aanvraagnummer
5190014650121

Echter, ondanks deze maatregelen worden door het realiseren van de sloopwerkzaamheden nest- of vaste rust- of verblijfplaatsen van de huismus verstoord. Immers, de huismus wordt gedwongen om de huidige verblijfplaats te verlaten en een alternatief te gaan zoeken. Door de werkzaamheden wordt het in artikel 11 van de Flora- en faunawet neergelegde verbod op het verstoren van de vaste rust- of verblijfplaats van de huismus derhalve overtreden, zodat voor die werkzaamheden een ontheffing is vereist. Daar de huismus wel in de omgeving aanwezig blijft gaat er geen wezenlijke invloed uit van deze verstoring.

In de nieuwbouw worden permanente voorzieningen gerealiseerd voor tien broedparen van de huismus in de vorm van vogelvides. U stelt voor om in de directe omgeving van de permanente voorzieningen voldoende foerageer- en schuilmogelijkheden te realiseren voor de huismus. Hierdoor worden er op lange termijn voldoende alternatieve verblijfplaatsen gerealiseerd voor de huismus. De gunstige staat van instandhouding van de huismus komt niet in gevaar, mits gewerkt wordt conform de door u voorgestelde maatregelen en volgens de overige in de ontheffing opgelegde voorschriften.

Belang van de ingreep

U heeft ontheffing van verbodsbepalingen aangevraagd op grond van de belangen: 'de volksgezondheid of openbare veiligheid' en 'de uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling'.

Voor vogels kan alleen ontheffing verleend worden ten behoeve van belangen genoemd in de Vogelrichtlijn. Het door u aangedragen belang 'de uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling' is niet genoemd in de Vogelrichtlijn. Het belang genoemd in artikel 2, derde lid, aanhef en onder j, van het Vrijstellingsbesluit kan in dit geval echter wel aan de ontheffingverlening ten grondslag liggen, er is immers geen sprake van verstoring met wezenlijke invloed.

In het te slopen wijkcentrum is asbest aangetroffen. Zolang dit blijft zitten is er geen gevaar. Het wijkcentrum is echter gelegen aan de rand van de wijk en is sterk verouderd, waardoor het gebouw gevoelig is voor vandalisme. De locatie in het verleden met hoge frequentie het doelwit geweest van inbraken. Er is daarom een grote kans dat door vandalisme (brandstichting) asbest vrijkomt, waardoor de volksgezondheid in de regio in het geding komt.

Gelet op het voorgaande en de onverminderde actualiteit van de naar voren gebrachte omstandigheden ben ik van oordeel dat het belang 'de volksgezondheid of openbare veiligheid' voldoende onderbouwd zijn om de negatieve effecten op de huismus, die als gevolg van de uitvoering van het project zullen optreden, te rechtvaardigen.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum
6 januari 2015

Onze referentie
aanvraagnummer
5190014650121

Daarnaast worden de werkzaamheden die nodig zijn voor de realisatie van het project uitgevoerd in het kader van ruimtelijke inrichting en ontwikkeling. Ten behoeve van dit belang kan ontheffing worden verleend, mits geen benutting of economisch gewin plaatsvindt en zorgvuldig wordt gehandeld. Van benutting of economisch gewin van de huismus is geen sprake. Ik verwacht dat er door het realiseren van het project geen permanent negatieve effecten optreden ten aanzien van de aanwezige populatie van de huismus.

Andere bevredigende oplossing

Het project is locatiespecifiek, het betreft immers het slopen van een bestaand wijkcentrum. De nestplaatsen van de huismus ter plaatse zijn het gevolg van de aftakeling van het wijkcentrum. Grondige renovatie ten behoeve van de instandhouding van het wijkcentrum zou ook leiden tot verlies van de nestplaatsen op de huidige locaties. Verder zullen door gebruik te maken van architectonische aanpassingen in de nieuwbouw vervangende verblijfplaatsen worden gerealiseerd. Hierdoor wordt het aantal verblijfplaatsen niet verminderd. Door de gekozen inrichting, werkwijze en de planning (buiten de kwetsbare periode) wordt schade aan de huismus zoveel mogelijk voorkomen. Hiermee is het voldoende aangetoond dat geen andere bevredigende oplossing voorhanden is.

Zorgplicht

Voor de soort waarvoor ik u ontheffing verleen, bent u gehouden aan de in de ontheffing opgenomen voorschriften. Voor alle soorten echter, geldt de zorgplicht ex artikel 2 van de Flora- en faunawet, die van toepassing is op zowel beschermde als onbeschermde dier- en plantensoorten, ongeacht vrijstelling of ontheffing. Op grond hiervan dient u zoveel als redelijkerwijs mogelijk is schade aan deze soorten te voorkomen.

Vogels

U dient gedurende de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor de in het plangebied te verwachten vogelsoorten kan dit plaatsvinden door werkzaamheden buiten de broedperiode van aanwezige soorten uit te voeren. Tevens kunnen voorbereidende maatregelen worden getroffen om te voorkomen dat vogels tot broeden kunnen komen binnen het plangebied. Ik wijs u erop dat voor het broedseizoen geen standaardperiode wordt gehanteerd in het kader van de Flora- en faunawet. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.

Conclusie

Gelet op het voorgaande verleen ik u ontheffing ex artikel 75 van de Flora- en faunawet. Aan deze ontheffing zijn voorschriften verbonden.

De ontheffing en de voorschriften treft u hierbij aan.

Bezwaar

Als u het niet eens bent met deze beslissing, kunt u binnen zes weken na verzending van deze brief digitaal of schriftelijk een bezwaarschrift indienen. Een digitaal bezwaarschrift kunt u indienen via mijn.rvo.nl. Om in te loggen heeft u uw gebruikerscode en wachtwoord nodig, voor de ondertekening een TAN-code. Als u schriftelijk bezwaar wilt maken, stuurt u het ondertekende bezwaarschrift naar de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, afdeling Juridische Zaken, Postbus 40219, 8004 DE Zwolle.

Bij het indienen van een digitaal bezwaarschrift vragen wij u naar een aantal gegevens uit deze brief. Maakt u schriftelijk bezwaar, vermeld in uw bezwaarschrift dan in ieder geval onze referentie en de datum van de beslissing waartegen u bezwaar maakt. U vindt dit nummer in de rechter kantlijn in deze brief.

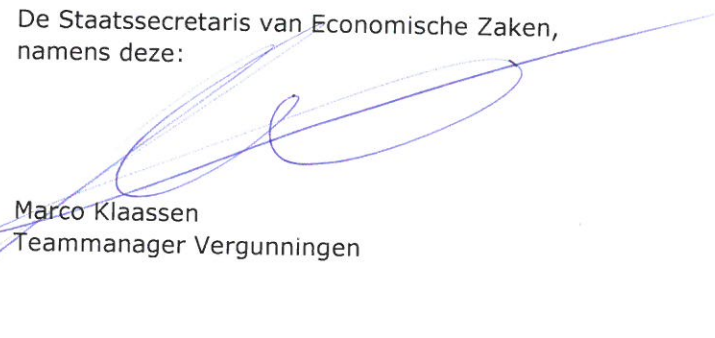
Op mijn.rvo.nl vindt u meer belangrijke informatie over het digitaal en schriftelijk indienen van een bezwaarschrift.

Meer informatie

Heeft u nog vragen, kijk dan op onze website mijn.rvo.nl. Of bel ons: 088 042 42 42 (lokaal tarief).

Met vriendelijke groet,

De Staatssecretaris van Economische Zaken,
namens deze:

Marco Klaassen
Teammanager Vergunningen

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland

Datum
6 januari 2015

Onze referentie
aanvraagnummer
5190014650121

ONTHEFFING

Naar aanleiding van het verzoek van heer C. Oskamp op 18 november 2014, namens de gemeente Ede en de aanvulling hierop van 11 december 2014,

gelet op artikel 75, lid 3, van de Flora- en faunawet

Verleent de Staatssecretaris¹ van Economische Zaken hierbij aan:
Naam: Gemeente Ede (hierna: ontheffinghouder)
Adres: Bergstraat 4
Postcode en woonplaats: 6711 DD EDE GLD

Ontheffing **5190014650121** voor het tijdvak van: 1 maart 2015 tot en met 29 februari 2020

Van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 11 van de Flora- en faunawet voor zover dit betreft het verstoren van nesten of vaste rust- of verblijfplaatsen van de huismus (*Passer domesticus*).

Het gebied waarvoor de ontheffing geldt, betreft het plangebied voor de realisatie van het project "Sloop buurtcentrum Veldhuizen, Katenhorst", gelegen aan de Katenhorst 16 te Ede, één en ander zoals is weergegeven in bijlage 1 van het bij de aanvraag gevoegde rapport "Projectplan flora en fauna Katenhorst 16 te Ede" van 30 oktober 2014.

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. De ontheffing wordt slechts voor de hierboven genoemde soort en beschreven verboden handelingen verleend.
2. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
3. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met Rijksdienst voor Ondernemend Nederland indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschrift 1 noodzakelijk zijn.
4. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing en de bijbehorende brief op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
6. De ontheffinghouder dient, zodra de datum waarop de werkzaamheden zullen aanvangen bekend is, het bijgevoegde meldingsformulier volledig in te vullen en naar Rijksdienst voor Ondernemend Nederland te zenden.

¹ Krachtens de wettekst is de Minister bevoegd tot het afgeven van een ontheffing ex artikel 75 van de Flora- en faunawet. Op basis van de portefeuillevverdeling tussen de Minister van EZ en de Staatssecretaris van EZ is deze bevoegdheid belegd bij de Staatssecretaris.

Specifieke voorschriften

7. U dient, met in achtneming van onderstaande voorschriften, de maatregelen uit te voeren zoals beschreven in hoofdstuk 3 van het bij de aanvraag gevoegde rapport "Projectplan flora en fauna Katenhorst 16 te Ede" van 30 oktober 2014 (bijlage 2 bij dit besluit).
8. U dient zorg voor te dragen dat er in de directe omgeving van de tijdelijke voorzieningen voldoende foerageergebied en schuilmogelijkheden beschikbaar zijn voor de aanwezige exemplaren van de huismus.
9. U dient in de nieuwbouw permanente voorzieningen voor de huismus te realiseren in de vorm van vogelvides.

Overige voorschriften

10. De werkzaamheden en bovengenoemde voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige² op het gebied van de huismus.
11. U dient een ecologisch werkprotocol op te stellen met daarin bovengenoemde voorschriften. Alle betrokken partijen, met name ook de uitvoerenden op de bouw- of projectlocatie, dienen van het werkprotocol op de hoogte gesteld te worden.
12. Deze ontheffing kan worden ingetrokken, indien blijkt dat de ontheffinghouder zich niet houdt aan de voorschriften.
13. Indien blijkt dat de in de ontheffing gestelde termijn niet voldoende is om de werkzaamheden waarop de ontheffing betrekking heeft uit te voeren, dient u, zeker vier maanden voor het verstrijken van deze termijn een nieuwe aanvraag indienen. Dit voorkomt onnodige vertraging van het project.
14. Aanspreekpunt in het kader van deze ontheffing en de daaruit voortvloeiende voorschriften is Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, Postbus 40219, 8004 DE Zwolle.

Den Haag, 6 januari 2015

De Staatssecretaris van Economische Zaken,
namens deze:

Marko Klaassen
Teammanager Vergunningen

² Het Ministerie van Economische Zaken verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- op MBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Flora- en faunawet, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

3 MAATREGELEN

3.1 MITIGERENDE MAATREGELEN

In deze paragraaf worden de mitigerende maatregelen uitgewerkt. Er worden maatregelen voorgeschreven om effecten te minimaliseren. Als aan de maatregelen en voorwaarden wordt voldaan, zijn vanuit de Flora- en faunawet geen belemmeringen voor deze ingreep. Er moet overigens altijd worden voldaan aan de voorwaarden met betrekking tot de zorgplicht en het broedseizoen.

Algemeen

- Alle genoemde maatregelen moeten onder begeleiding van een ter zake kundig ecooloog worden uitgevoerd.
- Dit rapport kan dienen als ecologische werkprotocol bij de ingreep.

Specifiek voor huismus

- De Soortenstandaard van de huismus schrijft voor dat de sloop buiten de het broedseizoen moet worden uitgevoerd. Gemiddeld genomen loopt het broedseizoen van half maart tot half juli. Dit is echter geen vaste standaard; afwijkingen zijn mogelijk. Op het moment dat er broedgevallen van vogels aanwezig zijn, mag niet worden gesloopt
- Als alternatief kan ervoor worden gekozen de bebouwing buiten de kwetsbare periode ongeschikt te maken voor huismussen, door de toegangen tot de nestplaatsen af te dichten. Er dient dan wel vooraf te worden gecontroleerd dat er geen rustende/slapende huismussen aanwezig zijn.
- Er zijn binnen 100 meter van het plangebied, maar buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden, 4 locaties gevonden waar in het totaal minimaal 10 tijdelijke nestlocaties worden gerealiseerd (gedurende de werkzaamheden). Deze worden onder begeleiding van een ter zake kundig persoon geplaatst op geschikte locaties; rekening houdend met hoogte, aanvliegroute, vrije vliegruimte, buiten bereik van predatoren en afgestemd op relatie met functies die het gebied tot geschikt broedgebied maken. Deze locaties zijn (zie ook bijlage 2):
 - Glindhorst 23, Ede
 - Glindhorst 25, Ede
 - Glindhorst 8, Ede
 - Glindhorst 10, Ede
- De tijdelijke kasten moeten minimaal 3 maanden voor het broedseizoen worden opgehangen.
Tijdelijke kasten moeten jaarlijks worden schoongemaakt zolang de permanente voorzieningen niet zijn gerealiseerd.

- In de nieuwe gebouwen moeten minimaal 10 nestplaatsen voor huismussen worden gerealiseerd. Hiervoor dienen op verschillende windrichtingen (niet in de zuidmuur) inbouwkasten in de spouw te worden geplaatst, waarbij de onderzijde op minimaal 2 meter boven maaiveld ligt en de nestingen minimaal 50 cm. uit elkaar liggen. Geadviseerd wordt geen kasten boven deuren en ramen te plaatsen om overlast te beperken.
- Als alternatief, in het geval van een pannendak, kan ook worden gekozen om het pannendak geschikt te maken voor de huismus, door het vogelschroot 2 pannen hoger aan te brengen, en zorg te dragen voor toegang van de dakrand via de dakgoot (minimaal 3 cm. ruimte en niet te ver overstekende dakpannen). Ook kunnen vogelvides worden aangebracht (minimaal 10 nestplaatsen) of nesten in de gootbetimmering worden aangebracht.
- In de nieuwe situatie moet ook weer voldoende leefgebied aanwezig zijn in de vorm van ruigere grasranden, zandplekken en hagen (minimaal 100 meter). Ook kan ervoor worden gekozen de huidige haag langs de randen te laten staan.

Meldingsformulier start werkzaamheden

Ontheffing Flora- en faunawet, artikel 75, lid 5 en lid 6, onderdeel c

Gegevens

Aanvraagnummer FF/75C/2014/0473
Project Sloop buurtcentrum Veldhuizen, Katenhorst
Ontheffingsperiode 1 maart 2015 tot en met 29 februari 2020
Naam Gemeente Ede
Adres heer C. Oskamp
Bergstraat 4
Woonplaats 6711 DD EDE GLD

Gegevens werkzaamheden

Contactpersoon uitvoering werkzaamheden

Telefoonnummer (vast)

Telefoonnummer (mobiel)

Locatie(s) werkzaamheden

Datum start werkzaamheden

Overzicht planning werkzaamheden

**Dit formulier dient zodra de aanvang van de werkzaamheden bekend is
te worden ingediend bij Rijksdienst voor Ondernemend Nederland!**

Retouradres

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland
Postbus 19530
2500 CM Den Haag
Fax: 070-3786139
Email : ffwet@rvo.nl

